

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő: Féher János.	Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint.
Egész évre	4 frt	Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda“.	Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.
Fél évre	2 „	A lap szemléi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.	
Negyed évre	1 „		

A közmorál.

A világtörténelem nagy forduló pontján állunk s a világnézet rendkívüli változásánál. Könnyen megérthető, hogy a világnézet e változása nagy befolyással lesz nemcsak a közéletre, de egyszersmind mély és rendkívüli hatása lesz az ember morális életére is.

A világnézet e változásával elharapódzó subjektív lamisság, igazságtalanság, sőt hazugság rettentő módon bomlasztólag hat a — közmorálra. És ezen, az aljas anyagi érdekek által támogatott s elősegített nyilvános kép-mutatás és hazugság megragadta már a leg-szélsőbb köröket.

Készülöven van egy oly szörnyű természetű változás, és pedig az élet, a gondolkodás s érzés minden terén, — melyhez hasonló a történelemben alig ismerünk; kivéve talán azon időt, midőn az antikvilágot felforgatta a — kereszténység.

Az erkölcsök, hol tisztaságban ragyogtak és áthatottak az emberek szívét-lelkét, hol pedig eltűntek, s az emberek majdnem kéjesen fürödtek meg az erkölctelenség saráiban, szennyében. De talán soha se volt erkölctele-nebb a világ, mint midőn Páris templomainak oltárára — meztelen bukkott leányokat állítottak. Azonban ezen elbukottak a meggyalázott oltárok tetejéről mégsem praedikáltak az — ártatlanságot s a — becsületet!

Azóta nagyot változott a világ! Most az elbukott emberek legtelibb szájjal szólának a — becsületről!

Ki nem látja ebben a közmorál arcu-laspapását?

Csodálatos valami a — morál. Olyan az, mint az éltető levegő, melynek jelenlétét észre sem vesszük; de ha meggyérül vagy némileg elromlik, már kellemetlenül válik reánk nézve az életműködés; zavarok állnak be organismu-sunkban; ha pedig az az éltető levegő egészen hiányzik: következik a halál.

Mi érezzük, hogy ez az éltető levegő, a melyet a morál foglal magában, csakugyan meggyérült s hogy mindinkább fogy és fé-lünk, hogy ennek következménye lesz a — halál!

Nem lehet tagadni, hogy a közéletből, a legalsóbb rétegekből is kivesz a törvények tisztelete iránt való érzés, kivesz a — morál; pusztul az, a mi eddigelé még a közéletet is megtudta védelmezni, sőt még a morált is tudta fentartani: a szemérmesség. Az a szemérmesség, hogy valaki önmaga előtt a hely-telen s igazságtalan dolgoknak elkövetését szégyenli, — az meglehetősen kiveszett; mert bizony nem egyszer mint együgyűt és jámbort gúnyolják és kinevetik azt, a kit az igazsá-gosság érzete és a szemérmesség valamely reá nézve ugyanilag ugyan hasznos, de külön-ben pervers s utálatos cselekvés elkövetésé-től visszatart.

Csak egy morál van, s ez az — igazság; csak egy romlás, pusztulás, s ez a hazugság! Ott van az élet s egészség, itt a rohadás; mert a hazugság pusztít, mint a romboló méreg.

Hiszek mindent, a mi igaz; tisztetek, sze-retek minden tisztességes embert; gyűlölök minden sivárlelkű strébert s reménylem, hogy a becsületesek elnyerik méltó jutalmukat, a gazok pedig — még ha oly hatalmasak lenné-nek is — ki nem kerültek megérdemelt bünte-tésüket.

Nézzük csak kissé közelebről ezt a mi közéletünket!

A világ azt mondja valakiről, hogy az mű-velt ember. Miért? Nem azért, mert tud vala-mit, hanem azért, mert valami iskolák megha-tározott számán ment keresztül s ilyen vagy amolyan bizonyítványt nyert. Hogyan? Ne ke-resztesse! fogalmatok sincsen, mennyi vissza-élés történik e tekintetben — még ma is. — Nomina sunt odiosa; de helyt állók!

Azt mondja a világ valakiről, hogy ez keresztény. Miért? Nem azért, hogy hisz Krisz-tusban s híven követi szent tanait; hanem

azért, mert az anyakönyvbe be van jegyezve — kereszténynek. Hát a más vallásuakról is szóljak?

Minék is folytassam? Eleget beszél az e. e. A világ azt mondja valakiről: ez becsü-letes, tisztességes ember! Miért? Ne gondol-játok, hogy azért, mert önzetlenül nemes, jó cselekedeteket visz véghez; lelkesül az igaz, szép s jóért. Dehogy is! hanem azért, mert ügyesen tud kikerülni minden összeütközést s ellenmondást az esetleg uralkodó nézetekkel s véleménynyel; mert opportunismus s egy kis paraszismus az életszabálya, valamint az is: sinon caste, ergo cante!

Hát ez morál?

Az Isten iránti kötelességek nem választ-hatók el az emberek iránti kötelességektől. Azért a ki azt állítja magáról, hogy szolgál az Istennek, de az emberek, a nép s polgár-társai javának, üdvének szolgálni nem akar: az hazug és szemfényvesztő! Az egyház ugyanis és a vallás nem maga kedvéért létezik, hanem az emberiség üdve, boldogsága kedvéért!

Végtelen az emberi hiúság! Meg vagyok győződve, hogy vannak emberek, a kik orru-kon keresztül húzott karikat is szívesen hor-doznak, — csak látnák, hogy ezt — mások-nak tenni nem szabad.

Még csak nem régen zúgolódott a polgár-ember, hogy fölötte áll a — nemes; ma már sokan a miatt zúgolódnak, hogy a — paraszt nem áll alattuk.

Mindenki demokrata akar lenni, ha szó van a — fölötte lévőkről, a nála nagyobbak-ról; de mindenki — aristokrata, mihelyest — alsóbb rangú mellé kerül. Holott mégis nem abban áll az igazi demokracia, hogy magunkat a nagyobbakkal hasonlítsuk össze, — hanem abban, hogy ne akarjunk emelkedni és gögös-ködni a nálunk kisebbek fölé. Kiki önmagánál kezdjen meg a demokráciával s akkor majd menni fog a dolog.

A „FELVIDÉKI HIRADÓ“ TÁRCÁJA.

Turócvármegye

főispánjai s tisztviselői.

Közi: Bráz Béla

— A „Felvidéki Híradó“ eredeti tárcája. —

A főispán által felhozott vadak inkább a felté-kenyen őrzött s a régi privilegiumon alapuló főispáni auctoritásnak védelmére irányulnak s komoly meg-figyelést nem igényelnek, ha tekintetbe vesszük a rendkívüli viszonyokat s az exponált alispáni állás ne-hézégeit.

Ezen tisztújító gyűlésen az alispáni állás betöl-tésénél a közfigyelem s általános óhaj ismét Huszár Imre felé irányul. De megköszönve a jól kiérdemelt bizalmat, az alispáni állást nem fogadja el.

Huszár Imre korának legnagyobb alispánja s ve-zére volt, kit több éven át választott, illetve erőstett meg a megye bizalma ezen fényes, de annál nagyobb teher- s veszélylyel járó állásra.

Láttuk őt mint kuruc kapitányt fegyvert fogni megyéjével együtt a leigazott szabadság kivívására. A sikertelen s reménytelen Tokélyi-felkelés elnyomtatása után s az általános közboszánat kihirdetése után visz-szatért a királyi hűségre.

Politikai szereplésétől távol marad a gyanúsítás, ha tekintetbe vesszük az akkori rendkívüli viszonyokat

s e viszonyokkal szemben megyénk rendkívül exponált helyzetét.

Eme rendkívüli s megyénkire többnyire válsággal járó viszonyok megpróbáltatták kiváló bölcsességét s rendkívüli kitartását. Nap-nap után láttuk őt a megye érdekeinek megvédésére, követségbe menni egyik-másik német főtiszthez, avagy generálshoz, s kivált azért, hogy megyéjét a bukás örvényétől megmentse.

Láttuk őt a megyei nemesség élén mint vezér-kapitányt küzdeni a kereszténység s a haza legnagyobb ellensége a török elten Liptóban, Nógrádban s Buda-vára alatt; tavol megyéjétől, de a megye érdekét még a csata zajában is szíven hordozta, folytonos levélbeli érintkezésben lévén helyettesével.

Önfeláldozással teljesíti nemes s magashivatási kötelességeit s megyéjének felszólításait, melyekért Karafüzlőt börtönt érdemelt, megyéjétől pedig legna-gyobb bizalmat s méltó halát, mert a fel említett vadak dacára még most is kőzakarattal s lentiállással alispánnak választatik meg.

De belefáradva az óriási nehézségekkel járó, nem annyira alispáni, mint inkább ezen álláshoz kötött katonai, illetve vezérkapitányi tisztség mozgalmas s veszélylyel járó hivatásba — az alispániságot nem vá-lalja el, de a közügyektől nem vonul vissza, s kipró-bált bölcs s erélyes közbenjárása s kiküldetése több-ször véteik meg igénybe a katonai despotismus eme szomorú korszakában.

Midőn a megyei nemesi felkelő sereg Huszár Imre volt alispán vezéréle alatt Budavárát ostromolta, gróf Palfy Károly ezredében a megye nem volt képes a felkelő sereget élelmezni; miért Palfy előlegezett a megye terhére. A megye viszont ezen kötelezettség lerovására Bajmóc városától vett fel pénzt.

Ezen adósság s minden néven nevezendő tartozás kiegyenlítésére a megye újból adót vetett ki a gabona neműek köble után.

Elközelegvén a tavaszi idő, midőn a német kato-naság a téli elszállásolat nem sokára elhagyandja, a megye eleve gondoskodott, hogy a szerencsés s örven-detes elmenetlre a szükséges fuvarmennyiség kész-letben legyen.

A német katonaság ugyan kivonult, de helyébe újból bejött a kuruc s már a május 30-iki közgyűlés a kurucoktólí félelem miatt Szklabinán tartatik meg.

A szegénység, szükség s inség napról-napra ter-jedvén, a megye ezen régóta uralkodo siralmas álla-poton segitendő, módot keresett, mikép lehetne segiteni az elviselhetlenné vált teher s kötelezettségeken, mert már igen sok porta elhagyatva romokban hever s a földek nagyobb része kézi erő s igazonó marhaallo-mány hiánya miatt éveken át nem művelhető.

A megye gondja s megállapodása oda irányult s abban allapodott meg, hogy a szolgabírák magukhoz véve két-két hites tablábíró, összejárk s felbeszéljék a művelt s elhagyott curialis s portalis birtokokat s

Még csak egy kis történelmi reflexió.

Az összes népek s idők eddigi történet-írása majdnem egyedül csak a katonai vezérség és hősiesség bűmlásával volt elfoglalva, úgy, hogy majdnem egészen elfelejtette elbeszéli nekünk azon dolgokat, melyek keletkezésükben s fejlődésükben nem részesültek a nagyszerűség oly fényében s ragyogásában, mint amazok, de a melyek az emberiségnek többet használtak, mint azok a 7—30. stb. éves háborúk. Érttem itt t. i. a kereskedelmét, közlekedést, iskolatgyet, igazságszolgáltatást, a szabadságot stb.

A világ hódolt és hódol az akarat erejének, nem vevén figyelembe azt, hogyan áll a dolog ezzel az akarral — más eszmék, pl. a jog, az igazság tekintetében.

Mindkét Napoleon uralmának külső fénye elvakította nemcsak a beszámíthatatlan tömegeket, de a tanult, ítéltekes közönséget is oly mérvben, hogy ez elfelejtette, miszerint ez a két világháború ember uralomvágya megszármazottainak áldozatának véreben gázolt és több nyomort zúdított az emberiségre, mint bármely más történelmi alak.

De azért ők is a morál védőinek és terjesztőinek szerepét vindikálták maguknak élő szóval s írásban; csak hogy a pártatlan történelem érdemük szerint bánt el velük.

A morális állapotnak legmagasabb foka bizonyosan az, ha az emberek mint szabadok s egyenlők állanak egymással szemben s egymás mellett azon értelemben, hogy lelküket, egész lényüket azon egy alapelv s alaptörvény hatja át: a mit nem akarsz, hogy mások tegyenek veled, — te se tedd másokkal!

Cselkó József.

Lapszemle.

Nehéz, nagyon nehéz megérteni tót atyafiainkat.

Nem mintha velünk magas virágnyelven politizálnának, hanem mert akcióikban, hírlapi kiadásaikban egymásután ellentmondásokba keverednek, inkonzekven-
ciákat követnek el és főképpen a tisztességes hadviselés fölött ignorálják minduntalan. Nem képesek fellélelni a mérges egyéni bosszúvágyon. Mert méltányos önvédelem az, ha valaki a fejére eső cserepet elhárítja, de gyűlöletes bosszú, ha teszem: azt is el akarja dönteni, a ki azt a cserepet valaha csinálta!

A Národnie Noviny f. évi 80-ik száma pl. „A páva-farkú varjú” cím alatt szintén oly túlhajtott gyűlöletből személyeskedik s igazságtalan vádakkal illetve a párisi magyar kiállító bizottságot, nyomorult esalonak kúrtóló ki ország-világ előtt a magyar nemzetet.

Az érdemes cikkző a párisi világiállítás magyar

osztályának textil és háziipari cikkeiért elért „grand prix”-ért orrol. Hivatkozik a „Pressburger Tagblatt”-ra, mely újság állítólag kifejti, f. hó 7-iki számában, hogy Loubet francia köztársasági elnök látogatása folytán sikerült a magyar kézműiparnak azokért a himző műn-
kákért elnyernie a grand prix-t, melyeket Izabella fő-
hercegnő által alapított pozsonyi himzőintézetben, tót
motívumok szerint tót himzőnők készítettek.

„A magyar lapok — írja a N. N. — felujjongtak és világgá kürtölték a „magyar himzések” diadóját, melyeket Erdélyből valóknak mondtak.

A francia elnöknek, francia és világközönségnek s kiállítási bizottságoknak a magyar képviselők úgy mutatták be az Izabella iskolájából eredő himzéseket, mint magyar eredetűket, mint a magyar elme, magyar szorgalom és kézügyesség, magyar műipar termékeit.

Némely magyar lapok omlegetik Kalotaszeg, mint ezen új magyar diadóját. Sajnálatunkra azonban kénytelenek vagyunk becsületes önvédelmünkben kijelenteni, hogy mindazon magas személyiségek és újság-
írók, melyek hirdették, hogy a párisi kiállításon a ma-
gyar iparművészet kiérdemelte magának a „grand prix”-t,
humbogot követek el, elhallgatták az igazságot s igazságtalanságot követek el, hazugságot autentizálni igyekeztek,
diszkekettek idegen észvagnnyal, idegen fantáziával és munkával s imputálták a magyar nemzetiségnek azt, a mit ez nem teremtett s a miről nem is áldomott.

Gondoljuk — felesleges emlegetni, hogy a mi tót öltözékeink többnyire himzésekkel díszíték, s hogy a magyaroknak nincsenek is himzéseik és hogy volt a „Tót-ság”-on két himzés-kiállításunk: 1887-ben Turóc-Szent-Mártonban s később Nagy-Szombatban, a hol ethnografiailag meg lett állapítva, hogy ezek tót himzések. — S a ki ezeket a világiállításra úgy tünteti fel, mint magyar eredetűket és szándékosan elhallgatja tót eredetűket, az nemcsak esalja a világot és a nagyközönséget és nemcsak, hogy oly nevezetes s magas helyen hazudni merészkedik, de sértetegi a mi elnyomott tót nemzetünk, a mi eszes néplünk s lealazza az országot, melynek nevében oly igaztalanúságot hirdet, mely egyszer csak napfényre kerül.

Csúf, lovagiatlan, becsületlen dolog pávatollakkal díszíteni egy varjú farkát.

Jönnek idők, melyek a felragasztott pipéret kiráncigálják!

Végül azt igéri a-cikkező, hogy lesz gondjuk rá, hogy a magyar hazugság világszerte lealáztassék!

Ez a „sponpanán” a mellett, hogy kitűnően jellemzi a tót vezérek különvóló, széthúzó, desintegráló agitatóját, csúnya fényben tünteti fel az ő „hazafiúi ün-
erzettek”-et is.

Hát Pozsony, Nyitra nem-e ép úgy a szent István koronája alá tartozó városok mint Kalotaszeg, s oroznak, eselnek, horvátoknak mondassék-e a magyar föld területéről származó iparek? Bizony nagyon megnöbbszített az erkölcsi léhaság és lelkiismereti megalkuvás, mely

egyáltalán mindenféle ingatlant, s az így elkészített s hitelesített birtokkimutatást felterjeszték a nádorhoz, hogy fogalmat szerezen megékény helyzetéről s viszonyairól s az elviselhetetlenné vált terhek ellenében orvoslást nyujtson vagy szerezen az annyit szenvedett szegény megékények.

Árvamegye és az árvai uradalom azon panasz-szal fordult a nádorhoz, hogy Turócmege különösen pedig a Vágh mentén lakók a sztrenceni közlekedési utat elzárták s járatlanná tették, azon okból, hogy a megye ezen szorosan át a német katonaság részére a közlekedést megakadályozván, a katonai elszállásolási s élelmezési terheket a megyétől elhárítsa. Minek folytán a német katonaság Arvamegyét lepi el s zaklatja.

A nádor a kettős panaszlevélre két leiratban figyelmzetteti a megyét s felhívja, hogy a sztrenceni passust nyissa meg, különben ő maga fog intézkedni ezen fontos strategiai út ügyében.

A megye feliratilag informálja a nádort, hogy a sztrenceni közlekedési vonal, mint országút (via regia) azon része, mely megyénkbe esik, a közlekedés számára egész Tréncsény nyitva van s azon át folyton lovások s gyalogosok jönnek mennek s fuvaroznak. A mi a járatal részt illeti az Tréncsény megyére esik. Ha Árva Turócot váddal illette a nádor előtt, ezen vád visszaesik Arvára, mert a kiralyon út a közlekedésre nézve egészen el van hanyagolva s az Árva folyón nincs hid, innét származik a közlekedési akadály. Ez ügyben a megye királyi biztos kiküldetését kéri.

Ugyaníly értelemben ír át Arvamegye is, hogy Turóc gondoskodik a sztrenceni utvonul helyre állításáról, hogy így a szomszédli viszonyonál fogva a ka-

tonaság részéről felmerült katonai terheket közösen viselék.

A sztrencsnői szoros járhatóvá tételvetén, 12 ezred német és bajor katonaság Liptóba rendeltetvén, megyénken keresztül vévén útját, a Vág mentén tábornokot ottón oknál fogva, mert a Vághon hid nincs s így az átkelés nem eszkozölhető, gondoskodik a megye átszállítási eszközökről (komp, tutaj). A katonaság addig Szucsánytól kezdve lefelé szállásoltatott el.

A nemesek és jobbágyosság az óriási terhet nem lévén képes elviselni, a megyei rendeletek és a katonai hatóságokkal kötött egyezmények ellenére, megtagadták az élelmezerek kiállítását s az egész megyében lázadás volt észlelhető.

A katonaság a lappangó lízadásnak elejét veendő, az elégetlenség szítót, különösen a nemeseket elfogatta s fogságba vetette, marháit elhajította. Curiak és porták raboltattak ki, sőt még az Istennek szentelt hajlékok sem maradtak mentek a rablástól.

A közigazgatás tisztviselőit azon kigondolt oknál fogva, hogy hivatalos eljárásukban az elégedetlennel szemben kellő erélyt s szigorot nem fejtettek ki, felelősségre vonta s a megye aljegyzőjét Batisz Ádámot elfogatta s fogságba vetette.

A lázágók fejénként 12 fnt pénzbürséggel büntetettek, ismétlés esetén 3 botbüntetésre, a mulasztást pedig tartoztat pótolni. Batisz Ádám Bajmóc váraiban záratot el. A megye kiszabadításáért 100 frot ajánlott fel, esetleg 100 tallért a bajmóci helyőrség parancsnokának.

(Folyt. köv.)

oly mérges ellenszennvel külön tudja választani a hazafias önézetet a faji göböt!

De még egyből is kedveskedik a N. N. ugyan-ezen 80-ik száma. Valami bécsi Geroldnál megjelent s Dr. gróf Coudenhove Henrik által kiadott röpirórtól el-méltedük, melynek címe: „Az osztrák-magyar birodalom-ról szóló politikai tanulmány”.

A röpirátszerző ugyanis a cseh helytartó testvére és a cseh-német ellenszennből fakadó sürölődások szem előtt tartásával megmutatja azt a gordiusi csomót átvágó intézkedést, mely szerinte képes volna a kedélyeket megnyugtanni. Ennek kapcsán kiterjeszkedik persze az egész szláv nemzet politikai helyzetére s tót atyafiaink tudító árnyékint fogadják jóleső, balzsamos szavait, illetve légvárait.

„Nem létezik-e mód — írja a N. N. Coudenhove feltevének tartalmából, — felfedezni oly módot, hogy a Szlávok békén hagyatva szabadon fejlődhessek eselül és nem kényszeríteni a németeket sem, hogy Csehországban eselül tanuljanak? Nem létezik-e más szláv nyelv, melynek tudása oly előnyököt biztosítana a németeknek, hogy általa elesnének mindazon ellenvetések, melyek a cseh nyelv tanulásra ellen szoktak felhozni?”

Van bizony egy ilyen eszköz, de ez az egyedüli és csak ez hártaná el minden nehézséget. Nem kell hozzá csak jó akarat; s ez: az orosz nyelv.

Ki érvelhetne alaposan ellene?

A katonai hatóságok az oroszszal vivandó háborúra való kilátások maguk elrendelték, hogy a hadsereg tanuljon oroszul.

A külügyminiszterium? Hisz maga vette fel az orientális k. akadémiába az orosz nyelvet.

A belügyminiszter örülni fog, ha művelt közegei egy európai és országbeli nyelvel többet fognak érteni, mint előbb. (Ez már ránk céloz, szerk.)

A kultuszminiszterium? Ezek is megörlnek, ha a honpolgárok egy világnyelvel többet sajátítanak el és egy elsőrangú (? Szerk.) literatúrával többet ismernek meg és abba a szerencés helyzetbe juthnának általa, hogy ebbe beleélhetik magukat két nagy kultúr körbe, a latinba és a görögbe. Milyen alkalom ez végül hasznos módon lerázni az öreg görög nyelv nyűgét!

A longyelke? Ha ellenségei is az orosznan, csak az oroszul tudók lesznek hazájuk hasznára, ha háború vagy rekonstrukciós harc fejlődnek ki közöttük s az oroszok közt.

Avagy talán a magyarok? Ha elolvassuk, a mit a németek Osztrákországon kívül is írnak a magyarokról, úgy tévedésnek kell vennünk azt a hitet, hogy válság idején, ha csak egy újjal is segítenék a németek a magyart. A németiség nagyobb része el van keseredve, hogy 2 millió magyar-német el van veszte a németiség számára és kénytelen magyarrá lenni! . . .

Éppen a pánszlávizmus előli álitatnak kellene az osztrák-magyar honban előbbre vinni az orosz nyelv ismeretét. A német nyelv előli iszonyat is nagy volt itt 1849—1867. közt. De midőn Magyarország önálló lett, az ellenszerv gyengült s ma már minden félművelt magyar beszél németül.

Ha a szlávok faj és nyelv tekintetében ezen Monarkióban egyenrangúak lennének, a pánszlávizmus nyomorultan elveszne. A Monarkia hasonlít ma két lábú asztalhoz és nagy veszedelemben ér, ha nem hagyja meg a szlávoknak, a mi nemzeti, jellemző és nekik lényeges.”

Szóval az orosz nyelvnek a középiskolákba obligátus tárgyul való beempepszése által kívánja boldoggá és európaikag művelté tenni az osztrákokat, azaz, hogy a magyarokat. Hát ez elég szerény kívánság és elég ázsiai módszer a fajpolitika érvényesítésére, de nem ártana, ha Coudenhove úr előbb nyelbeútné az orosz irodalom klaszicizmusát és megtanítaná az a milliónyi negyvenféle oroszországi örményt, tatárt, bakánt, mongolt stb. oroszul. De úgy látszik olesőn kiván experimentálni a szomszédban. Különbön érthetetlen, hogy egy művelt, intelligens ember fajszeretéből éppen az orosz nyelvet tolja előre világnyelvvé; ez több a jóhiszemű képzelődésnél!

A Národnie Noviny 82-ik számáról érdemes még megemlékeznünk, melynek vezérlovatában a „Slovenská Matica” cím alatt ezen felszótatott egyesület helybeli épületére vonatkozó adatokat hoz össze késelési módon egy tót nemzetör.

Igy kezdi: „Befejeztetett. Már eltűnt a régi dűledező Maticára emlékeztető minden külső jel és az építéllér tekintetünk és helyén nemcsak a helybeli államilhivataltól bútszke palotája fog emelkedni. Ott lesz kir. járásbíróság, telekkönyv, adóhivatal, erdő- és tanfelügyelőség és börtön.

De mégis csak ott marad vakado a néhai Maticából. Az újrapépítésnél a mennyire lehetett felhasználták a régi falakat is, de mégis történt, hogy az épület utca,

telőli déli, balsarka, melynek aljában be vannak falazva az épület alapítására vonatkozó okmányok, az maradt érintetlenül.

Nem-e omen ez az usztrpátoroknak?"

Aztán kifejti, hogy évszázadok múltán ez a körülmény bizonyítékul szolgálhat az alapítók utódainak tulajdonjogok beigazolására. És e hosszú cikk további során azt a reményt fejezi ki, hogy még lesz idő, midőn visszajárják kénytelenségéből az elvívők e jogos tulajdon azoknak a kiké. A 83-ik számban folytatónál kifejti azt a jogellenes, törvénytelen eljárást, melynek alkalmaztatásával lesz keresztülve ezen épület tulajdonjogi bekebelezése a tót művelődési egyesületre s a magyar államra.

Annai bizonyos, hogy telekkönyv, okmány elpusztult s eléghet, de az a kö alá szorított sok írás megmarad s az egész épület évszázadok múltán nem mint szándékosan épült hivatalfölt, hanem mint Maticák fogja jellemezni.

HIREINK.

— **Rendfelviselési engedély.** Ő felsége megengedte, hogy Saager Ferenc Lipót, kassa-oderbergi vasúti felügyelő és főműhelyi főnök, ő szentsége a Pápa által neki adományozott Szent Gergely lovag rendjét viselhesen.

— **Személyi hir.** Fekete Miklós kir. táblai bíró, a helybeli kir. járásbírószá vezetője, f. hó 15-én kezdette meg hat heti szabadságát.

— **Adomány.** A rutkai állami kisdud-óvodai épület építési költségeinek részbeni fedezésére, a kassa-oderbergi vasúti igazgatósága tizezer koronát ajánlott fel s azt a helybeli kir. adóhivatalnál már le is fizette. Ezen társaság mindig tanujelét adta a közművelődés és alkalmazottai jóléte iránti elkötelezettségének, de mostani adománya, jótéteményi láncolatának egyik legfényesebb gyöngyét képezi, s osztalán hátrára kötelezi nemcsak a rutkai közönséget, mely a jótétemény gyümölcsét élvezheti, de magát a kormányt is.

— **Meghívó** a Stubnyafürdőn időző vendégek gyermekeiből alakult kis működvelő-társaság által 1900. július hó 20-án a gyökfűrdő nagy nyári éttermében megtartandó jótékony célú színi előadásra. Műsor: I. »A bakfisch álma«, Helvától. Magánjelent. Előadja: Körmendy Bözse. II. »Régi magyar Palotás«. Tánccolják: Zorkóczy Atala és Jeszenszky Sanyi, Zorkóczy Tibor cimbalom-játéka mellett. III. »A tündérek között« látványos tündér-játék dalokkal és táncokkal, 3 képbén. Irtá: Jeszenszky Sándorné. Személyek: Mariska, kis leány: Zorkóczy Atala; Oberon, tündér-király: Jeszenszky Sanyi; Údvari bolond a tündér-király udvarában: Zorkóczy Tibor; Cuppido: Jendrasik Aladár; I. Amorette: Schleicher Irénke; II. Amorette: Jeszenszky Dóra; Vén tündér, Oberon v. b. t. tanácsosa: Grexa Gyula; A tündér-hadserg küldötte: Boross Pali; A csillagok tündére: ifj. Boross Béla; A forrás tündére: Pekáry Lili; A lepkek tündére: Pekáry Ilonka; A stubnyai hóforrások tündére: Wagner Józsa; Az erdő tündére: Balogh Valerie; A fejskék tündére: Jeszenszky Baby; A virágok tündére: Zorkóczy Baba. Belepti díj: ülőhely szerényenként 2 korona, állóhely és gyermekéj 1 korona. Az előadás tiszta jó védelme felerészben a »Turócmegei Jótékony Nőegylet«, felerészben pedig a felső-stubnyai r. m. kath. templom megrogant nagy oltár javítási költségeinek fedezésére fordítatik. Az előadás kezdete d. u. 6 órakor. Felülvezetések a jótékony cél iránti tekintetből közönséget fogadtatnak s hirtapilag nyugtáztatnak. Az előadást tánc követi felöltözés részére. Az igen érdekesnek ígérkező előadásra felhívjuk valamennyi közönségnek figyelmét. A kik tévedésből nem kaptak meghívót, de az előadásra részt venni óhajtanak, azokat a rendezőség lapunk utján hívja meg az előadásra.

— **Sport-vendégek Turóc-Szt.-Mártonban.** A Turócmegei Kerékpározók Egyesületének f. hó 15-ére összehívott közgyűlésére megjelentek Körnöcbányáról, mint az ottani sportegyesület képviselői: Knöpfler Gyula főbányamérnök s egyesületi elnök, dr. Eleőd Tibor, Palla Ákos, Chabada Geza és Böhm Vilmos urak. A vendégek fogadtatásáról és szórakoztatásáról az előadás gondoskodott s hogy ebbeli kedves közönségét sikerrel elöltotta meg, mutatja az, hogy a vendégek kedélyesen és jól érezték magukat a mi kerékpározók körében. — Szép, sőt hasznos dolgokat tartjuk, midőn a szomszédos sportklubok összejönnek s egymással testvéri jóbort szorítanak, mert rendszeren egyes társadalmi kérdések is színtre vetődnek, s oly eszmecserre fejlődik ki, a mely a közügynek hasznára válik. Azért csak tartanak össze kerékpározóink s ápolják ezt a most tanúsított vendéglátást a jövőre nézve is.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Van Mons Alfréd turóc-szent-mártoni állami polgári iskolai tanárt a pancsovai állami polgári és felső kereskedelmi iskolához helyezte át.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Mayer Janka rutkai és Fisch Margit facseti állami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

— **Körjegyző-választás.** Kevický Kálmán volt mosói körjegyzőnek Ruttkára történt megválasztása folytán megüresedett körjegyzői állásra, a f. hó 14-én megejtett választás alkalmával, Topercer Vilmos lett egyhanglú megválasztva. — Gratulálunk.

— **Stubnyafürdőn,** a vendégek igen szép számban vannak úgy, hogy a lakások jóformán mind el vannak foglalva. A mi pedig a fürdői hangulatot illeti, igen kedélyesen mondható s ebben jelentékeny része van Schleicher Emil fürdő-bérlőnek is, a ki mindent elkövet arra nézve, hogy a vendégek igényei minden tekintetben ki legyenek elégítve. Nem csak a lakásoknál vannak megelégedés, hanem általánosan dícsérik a bérlőnek jó és olcsó árban kapható étel-ételt és italt is. A fürdőben július hó 12-ig volt 277 hosszabb rövidbe ideig tartózkodó és 244 napi, vagyis összesen 661 vendég. A vendégek naponta érkeznek a vonatokkal úgy a közelből, mint a távolból, hogy használhassák a fürdő hatálos hévizet s élvezhessék a kitűnő hegyi levegőt. Mindez, valóban örömdetes jelenség, s csak azt óhajtuk, hogy ez az élénk mozgalom hosszabb ideig tartson.

— **A turóc megyei ág. evang. tanítók egyesülete,** Hurban Vajansky Svetozárt és Kompis Pétert tiszteletbeli tagjaivá választotta. — Figyelmébe ajánljuk ez esetet a tanügyi hatóságoknak. —

— **Eljegyzés.** Strelinger Miksa zólyom-lipesei kereskedő eljegyezte f. hó 19-én Kaudi Leonka kassaszonyi, Kaudi Armin alsó-turceki kereskedő kedves leányát.

— **Juliások.** A mult vasárnap egyszer 2 juliális volt. Az egyiket a priekopai (túzótlóság) rendezte, mely igen jól sikerült. Részt vett benne megyénk alispánja is. — A szucsányi juliális az ottani r. kath. iskola ifjúsága rendezte s szintén fényesen sikerült, amár egy kellemetlen incidens a juliális kezdetén nagyon megkérdőjelezte. — A »Arhabina« nevű ligetbe való vonulás előtt egy szalma kazal gyulladt ki s a gyorsan megérkezett segítségnek köszönhető, hogy a tűz nagyobb mérvet nem öltött. — Csak a tűz teljes eloltása után engedték meg a kivonulást.

— **Felvétel tapintatzebe.** A körnöcbányai All főreáliskolánál lenálló Alumneumba az 1900/1 tanévre egy ingyenes és husz méréskelt díjat fizető tanuló vétetik fel. Az alumneumban a tanuló a főreáliskola egyik e célra berendezett termében élelmezést — ebédet és vacsorát — kapnak. Azon tanulók, kik ezen tapintatzebe felvételt óhajtanak akár ingyen, akár méréskelt díj mellett, felhívtnak, hogy »A körnöcbányai Alumneum-egyesület igazgatóságának« címzett mult évi iskolai- és szegénysegélybizonyítványval felszerelt bélyegtelen kérvényeket legkésőbb f. évi augusztus hó 2-ig Körnöcbányára bérmentve küldjék be. Később beérkezett kérvények figyelembe nem vétetnek. Az egész évi 70 frtnyi díjat fizetők száma kikötve nincs, jelentkezhetnek az iskolai beíratások alkalmával a tapintatzebe igazgatóságnál. A méréskelt és teljes díj fele minden felév elején, azaz szeptember és február elején előre fizetendő. Körnöcbányán, 1900 évi július hó 10-én.

Pszotka Ferenc, alumneumi igazgató.

— **Államsegély.** A helybeli tót múzeum egylet az állam részéről 600 koronájai segélyben részesült, mely segély a könyvtár gyarapítására lesz fordítandó. Itt említjük meg, hogy a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelője által rendezett szaktanfolyamra Szokolik András, a tót múzeum őret is bevittak hivatalból E szaktanfolyamra az előadásokat dr. Fejerpataky László egyet. tanár már megkezdte.

— **Matica restaurálása.** A felszolgált szlav-matica épülete restaurálási munkát már annyira fejlődtek, hogy a szükségesé vált új építkezések falai már készen állanak. Ilyen alkalmakkor bokretai-ünnepélyt szoktak tartani, de ez alkalommal elmarad, mert a bokretai ünnepélyjáró és a munkások között kiosztandó pénzjutalmak szükséges összegét nem utalványozták ki. Így hat minden emótió nélkül csendesen épül tovább állami hivatalaink új otthona.

— **Szerencsétlenség.** Az aradások alkalmával Klicsében hallalag végződő baleset történt. Az ottani komp vezetőjének a szerencsétlenül járt 7 éves fia segédkezett, s dolga akadáva apjának, addig a fiu a komp alapját képező csónakba ült. E pillanatban a vág folyó nagy vizáradata nagy meviségű fagerendát sodort a komp alkotmányaihoz és a feltornyosuló hullámok elseperték a kisfiut, és csak hosszu keresés után találták meg holttestét. Ugyanakkor a szucsányi vashíd építésénél is történt, könnyen vezetessé válható baleset. Az ott dolgozó hidmunkások közül ugyanis 7 ember a vízbe esett, de úszással sikerült nekik megint partra jutni s az úszással kívül komolyabb baj nem esett.

— **A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara közleménye.** Erzsébet Királyné Ő Felségének gyászos elhunyta alkalmával a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara elhatározta, hogy a megdicsőült királyné halála napjának örök emlékezetéül minden év szeptember hó 10-én egy kereskedő és egy iparos szorult anyagi viszonyok közt élő özvegyének illetve árvaikn egyszerűsmindekorai segélyképen 100—100 koronát adományoz. A határozat értelmében, ezen segély adományára a folyó ében oly özvegyek illetve árvaik tarthatnak igényt, a kiknek férje illetve apja Pozsony szab. kir. város területén birt. illetékességgel ugyan csak ezen város területén folytatott kereskedést vagy ipart. Felhívjuk mindazokat, akik ezen segélyadományt elnyerni óhajtnak, hogy igényjogosultságukat

feltüntetve kérvényüket, legkésőbb folyó évi augusztus hó 15-éig ezen kamarához terjesszék be. Az igényjogosultságra vonatkozólag a kérvényben felsorolt adatok a folyamodó mostani lakhelyére nézve illetékes helyhatóság által igazolandók.

N y i l t t é r .

Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerk.

Bélyem-mennyasszonyi-ruha

10 frt 50 krtól feljebb — 14 méter! póstabér — és vámen-tesen szállítva! Mintak póstaforodaltavall küldetnek; nemkülömben fekete, fehér és színes »Henneberg-selyem« 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint. Henneberg G. selyemgyáros ^{ca. és kir. udvari szállító} Zürichben

1338. tk. sz. 1900.

Hirdetmény.

Lászlófalú község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakítottat és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886: XXIV., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikkkel a tényleges birtoklás tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárást a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottat.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-c. 15. és 17. §-a. alapján ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban, és az 1891: XVI. t.-c. 15. §-a. pontjában foglalt kiegészítései is, valamint az 1889: XXXVIII. t.-c. 7. §-a és az 1891: XVI. t.-c. 15. §-a. pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886: XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlesek érvényességét kimutathatják, e végből törtélt kereseteket hat hónap alatt vagyis 1901. évi január 31-ig napjágig bezárólag a znióváráljai kir. járásbírószá m. tkvi hatósághoz nyújtsák be, mert azon meg nem hosszabítható záros határidő eltelte után indított törlesek kereset annak a harmadik személynek aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-c. 16. és 18. §-aiban eseteiben ide érte e utóbbi §-nak az 1889: évi XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítései is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, irásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt vagyis 1901. január 31-ig napjágig bezárólag a fentnevezett telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülömben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892: XXIX. t.-c. szerinti eljárást és az annak folyamán történt bejegyzések által előbbnyert nyilvánkönyvi jogait bármiely irányban sértnve vélik, ide érte azok is, akik tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzéset séremlmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a fent megnevezett tkvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis 1901. évi január 31-ig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbéjött téves beztésből eredő bármennyi igényeket jöhiszmeti harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek a felek, a kik a hitelesítő bizottságban eredeti okiratokat adtak át, hogy a meny-nyiben azokhoz másolatokat is csatolnak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a fent megnevezett telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Znióvárálján, a kir. jbróság m. tkvi hatóság 1900. évi július 7.

Dr. Bedó Béla,
kir. aljárásbíró.

Legfinomabb málnaszörp

öt kilós bádogdobozokban 6 korona 40 fillérré kapható **Gazdik gyógyszerésznél, Körnöcbányán.**

Mintegy

500 -méter cement-fedőlap
300 forintért eladó.

Megtekinthető Jucker Miksa úrnál. Közlebbi fővilág-olást **Gazdik János** gyógyszerész Körnöcbányán nyujt

486. sz. tk. 1900.

Arverési hirdetményi kivonat.

Aznívóaraljai kir. járásbírószá mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csepcsányi Ferenc t. ügyész, végrehajthatónak Institorisz György végrehajtást szenvedő elleni 64 kor. 90 fl. tőke követelését jár. iránti végrehajtási ügyében a znívóaraljai kir. járásbírószá területén lévő Mosócban fekvő:

1) a mosóczi 57. sz. tjkvben A. I. 1., 2. és 8. s.-sz. a. fekvő B. 6. t. a. egészben Institorisz György nevére irt ingatlanra 461 korona,

2) az ugyanottani 580. sz. tjkvben A. I. 1. s.-sz. a. foglalt B. 1. t. a. egészben ugyanannak nevére irt ingatlanra 1382 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és a fenneb megjelölt ingatlanok az 1900. évi július hó 31. napján d. e. 10 órakor Mosóc községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alúl is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becs-illve kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes érték papírban kiküldött kezébe letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elsőmervényt átszolgáltatni.

Kir. Járásbírószá mint telekkönyvi hatóság. Kelt Znívóaralján, 1900. évi április 12-én.

Dr. Bedő Béla,
kir. aljbíró.

LANG M. és FIA czég Turóc-Szt.-Mártonban

a közelgő időnyre ajánl kiváló minőségben

Elpusztíthatlan „pluviusin”-férfi-ösökpenyegek (vízhatlanság kezeskedve), felöltő- és havelok-formában, darabja 12, 15, 20 és 25 ft
Különlegesség! Ujdonság! „Triumph” női és férficzipők, a legín. kivitelben, frt 7-50, 8.-, 9.-
Pichler-féle grázi elpusztíthatlan lodenkalapok frt 3-50

Salon-szőnyegek a legjobb kivitelben.

Valódi rumburgi vásznak (jótállás mellett)
30 rófós frt 12- 14- 16- 18- 20-
54 rófós frt 35- 40- 50- 60-
lepedők frt 18 rófós frt 7- 8- 10- 12- 14-
egy darab kész lepedő frt 1-50

Értesítés! Az őszi és téli időnyre a jóhírnevű Holzer Simon budapesti czég mintaraktárát a következő czikkekre nézve volt szerencsénk elnyerni: **női kabátok és felöltők, gallérok, cápp, bakfis-kabátok és gyermek-kabátok.** E czikkekből igen gazdag s változatos raktárunk lesz, mely körülmenyre már most kivjuk fel a t. közönség b. figyelmét.

Övjük labainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól. Nincs többé lábfejás!

Sem tyukszem, sem izzadás láb, sem borkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idejű viselés után ki czipőjét megkönnyebül annak az egész világon dr. Högyes-féle ASBEST-TALPBELEÉSSEL a járása szabadalmozott látja el.

Kettős vastagságú I frt 20kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele

Az asbest-talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig **22.500 pár** szállítottat.

Viszontelárusítóknak ^{megelőző} Szétküldés csakis utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen. Egyedüli elárusítás Turóc-, Liptó-, Árva-, Trencsén- és Nyitra-vármegyék részére

Az „Asbest-áru gyár betéti társaság” képviselöte és elárusító raktára:

LANG M. és Fia divatáru-háza Turóc-Szt.-Mártonban.

PREMIER-

Helical-ösökérekpárok
Kettősösü kerékpárok
Maganfutó kerékpárok
Teherszállító kerékpárok
Mótor kerékpárok

elegáns, solid és könnyű járatuaknak bizonyultak

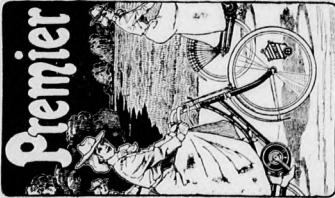
The Premier Cycle Co. Ltd.

(Hillman, Heribert & Cooper)

COVENTRY (Anglia), EGER (Csehország), WIEN VII.

FISCHER ADOLF és FIA T.-Szt.-Márton,

képviselő

THIERY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált) az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényszéknél bejegyzett „apáca”-védjeggyel van ellátva. Főlülmulhatatlan szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbáüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Szejliküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centrifoliakencőse

(esodakencőnek nevezik)

ntőlréthatetlen szívó erejű és gyógyíthatatású. Operációkat a legtöbb esetben fájdalommentesen teszi. E kencőssel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csonst, utjában pedig egy 32 éves rakt-szerű bajt gyógyítottak meg. Antiszéptikus és gyógyíthatatású mindenféle seb gyógyításánál.

Próbátüveg bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Övakuojának utánzatoktól és kerüljük az értéktelen ugy-nevezett hazi kencőskéket s mas efféket.

Cim: A. Thierry, gyógytár és gyára a Védőangyalhoz, Pragra Pragerhof fele, a Déli vasut menten.

Prospektus ingyen és bérmentesen.

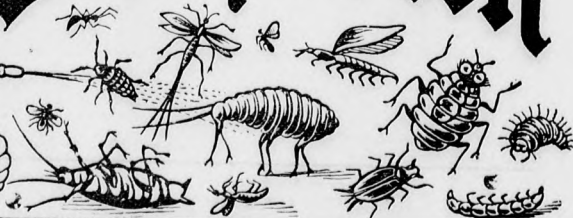
E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művel államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

- Issigeae, Dordogne, Kopenhaga, fabriken farma.
- Miláno, A. Bertoloni.
- Malmö, Sevrige, Apot Lejonet.
- Nantes, Pharmacie C. Fredet.
- Nápoly, Palerme.
- Páris, Pharmaciens française, 2 & 3, Place de la République, Pharmacie Daprey, 11, Rue des franes Bourgeois.
- Prága.
- Róma, Corso, Agenzia del Policlínico.
- Roubaix, Pharmacie F. Gerrath.
- Sarajevo, Szeged, Temesvár, Trieszt, Velence Vienne, Zürich.

Csaka eel a törvényss. bejegyzett védőjeggyel valódi.

„Zacherlin”

Nem zacskóban! Csak palackban valódi! (Zacherl névvel.)

Ez az igazán esalhatatlan, gyökeres segítség mindenféle rovar-baj ellen.

Turóc-Szt.-Márton:

Graber Miksa és fia
Schwarz Kálmán
Soltész L.
Wix Miksa
Hruska András
Peri János Fia

L.-Szt.-Miklos:

Rutka:

Tót-Próna:

Znívóarajai:

Okalyi Árpád
Schulz Árain
Rund Albert
Skaliak Gusztáv
Schönaitch Viktor

Szucsányi:
Mosóc: